

# Sporen van verdriet

Verhalen

Gilbert Keyzer

Eerste druk  
© 2023 Gilbert Keyzer

Alle personages in deze roman zijn product van de fantasie van de schrijver. Iedere overeenkomst met bestaande dan wel overleden personen berust op toeval.

## INHOUD

Sporen van verdriet	5
Govert speelt gitaar	14
Ramon rijdt zich klem	20
Zes boerenzonen	27
Een zaak van gewicht	33
Pastoor Koens gaat op visite	38
Avonddienst	44
Gezelschapsvissen	49
De pet van Kas	54
Emigratie	60
Saskia komt te laat	64
Daar gaat Wieteke	72
Gevederd tuig	77
Gino's eerste reis	83
De heiligen van Otaviera	89
Een nieuwe baan	96
Josje en Jelle op training	102
Helemaal uit China	107
Oranje waanzin	112
Het verbod op eenzaamheid	117
Gerards laatste dag	122
De geiten van Nikolais	130
Reumavingers	136
Weekend in Colchester	151
Insula domus	159
Kloosterlakens	181



## Sporen van verdriet

Terwijl haar assistente de behandelkamer reinigde, ging Diane achter de balie zitten en keek op een scherm.

Drie visites. Zij zuchtte diep. Geen enkele collega zou die van haar over willen nemen.

Een hond, een kat en een rat. Alle drie doodziek.

Het liep tegen vijven.

Diana wenste haar assistente een prettig weekend. Ze sloot de praktijk af en verliet met haar medicijnkoffer het gebouw.

En dan te denken dat mijn Doesje ieder moment kan overlijden. Straks kom ik thuis...

Hypertrofische cardiomyopathie. Diane had het bij toeval ontdekt. Haar kat was er niet benauwd onder, ondanks de stuwing die een aanmerkelijke verdikking van de hartspier met zich meebrengt.

Dat wordt een zware avond. Drie keer tact en geduld moeten opbrengen en professioneel afstand bewaren, terwijl ik het liefst met Doesje op schoot zit. Met witte wijn onder handbereik. Op twee van die adressen wonen nog kinderen ook.

Overdag heb ik blijdschap en geluk geoogst. 's Avonds kom ik op bezoek om de Dood te brengen. Sporen van verdriet laat ik achter. Hardnekkig leed, dat jaren blijft hangen.

De hond had ernstig nierfalen. De kat scheen de afgelopen nacht ernstig benauwd te zijn geworden. Eveneens hypertrofische cardiomyopathie. De rat zat onder de kankerknobbels. Diane had ervoor gepleit om de dieren tijdens het laatste bezoek aan de praktijk al te laten inslapen. Dat wilde de eigenaren en eigenaressen niet.

Hun blind egoïsme bezorgde hun lievelingen vaak een afschuwelijke lijdensweg.

Diane reed in de schemering naar het eerste adres.

Tijdens het inparkeren, zag zij lamellen bewegen. Ze tilde de koffer uit de bagageruimte. Terwijl ze de voortuin inliep, werd de voordeur opengetrokken.

'Dag dokter. Ik was al bang, dat u niet zou komen.'

Een oudere vrouw. Ze keek wanhopig.

'We hadden complicaties. Ik had u even moeten bellen.'

Diane volgde haar naar de woonkamer.

Op een hondenkussen lag een sterk vermagerde boxer. De hond reageerde niet op hun binnenkomst.

Diane hurkte naast het dier en aaide het over de rug. Ze voelde rugwervels onder een kale huid en dacht: ik had handschoenen aan moeten doen. Deze hond heeft inmiddels schurft.

‘Dag Dinkie. Hoe is het met je?’

‘Hij plast enorm.’

Diane waste en ontsmette haar handen grondig in de keuken en trok handschoenen aan. Voorzichtig nam ze een huidplooi tussen duim en wijsvinger. De plooi bleef staan. De hond opende de ogen half en jankte zachtjes. De huid, strak over de ribben gespannen, trilde.

‘Dinkie is behoorlijk uitgedroogd. Heeft hij wat gegeten, de afgelopen dagen?’

‘Helemaal niets. Ik heb van alles geprobeerd’, klonk het huilerig.

Diane zag een verzameling zakken en blikken hondenvoer op de eettafel staan.

Ze klapte haar koffer open, haalde haar stethoscoop tevoorschijn en luisterde naar het hart. Het klopte zeer zwak en langzaam, als vanuit de verte.

De vrouw was inmiddels in tranen. Met de handen voor haar gezicht liet zij zich op een bank zakken.

‘Dinkie is bijna in coma. Ik denk dat het inderdaad verstandig is om hem te laten inslapen.’

De eigenaresse knikte, zonder de handen van haar gezicht te halen.

‘Zal ik dat doen, mevrouw?’

Opnieuw knikte zij.

‘Ik zal Dinkie zo meteen een spuitje geven, waar hij van in slaap valt. Daarna geef ik het laatste spuitje. Wilt u bij hem komen zitten?’

De vrouw toonde haar gezicht.

‘Dat vind ik eng. Ik heb zoiets nog nooit meegemaakt.’

‘Dat begrijp ik. Het is prima als u daar blijft zitten, hoor. Ik denk dat hij toch niet veel meer merkt.’

‘Ik heb hem slecht verzorgd.’

‘Er is weinig wat u had kunnen doen.’

‘Ik had naar u moeten luisteren en hem laten inslapen, de vorige keer.’

‘Ik respecteer uw beslissing om Dinkie toch mee te nemen. Het is moeilijk om afscheid te nemen. Ik heb zelf een zieke kat thuis.’

De vrouw zuchtte en keek naar het plafond.

‘Wilt u, voordat ik hem in slaap breng, nog afscheid van hem nemen?’

De eigenaresse schudde haar hoofd.

Diane haalde een formulier en een bolpoint uit haar koffertje en bood dit haar aan.

‘Als u hier tekent, geeft u toestemming voor euthanasie van Dinkie.’  
De vrouw zette zonder goed te kijken haar handtekening.  
Diane borg het formulier op.  
De boxer trilde en jankte zachtjes.  
Diane zoog de eerste vloeistof in het spuitje.  
Die hond is zo versuft, dat ze hem niet vast hoeft te houden, vermoedde zij.  
Inderdaad liet de hond toe, dat zij hem in een nekplooi injecteerde.  
‘Hij zal zo meteen in slaap vallen. Dat kan wat langer duren, omdat hij uitgedroogd is.’  
Diane ging naast de hond zitten.  
‘Wilt u niet bij ons komen?’  
Aarzelend kwam de vrouw overeind.  
Uiterst moeizaam liet zij zich op de vloer zakken.  
‘Ik heb het aan m’n heup.’  
‘U mag Dinkie wel aaien, als u dat prettig vindt.’  
De vrouw bewoog een trillende hand over de rug en de kop.  
De boxer zuchtte. De flanken bewogen minder en minder.  
‘O, daar ga je, mijn schat’, riep de vrouw. Ze greep met beide handen de hond en schudde het dier heftig heen en weer. ‘Dat kan je me niet aandoen!’  
‘Hij is diep in slaap, mevrouw. Hij hoort u niet meer.’  
De eigenaresse liet haar hond los.  
‘Heeft u iemand die u kunt bellen, of die zo meteen bij u langs kan komen?’  
‘M’n dochter komt zo. Ze kon niet eerder weg. En ik bel m’n vriendinnen vanavond.’  
Diane had eigenaren en eigenaressen meegemaakt, die niemand kenden, bij wie ze troost konden vinden.  
‘Ik ga nu het tweede spuitje klaarmaken.’  
‘Dan is Dinkie voorgoed weg.’  
Diane knikte. ‘We besparen hem heel wat lijden.’  
Nauwelijks merkbaar ging de ribbenkast op en neer.  
De dierenarts schoor een plekje op een voorpoot kaal. Ze keek de vrouw aan.  
‘Ik begin nou toch weer te twijfelen.’  
‘Denkt u aan de kwaliteit van leven van Dinkie. Is die er nog?’  
‘Ik denk het niet. Ik kan alleen niet wennen aan het idee dat hij er zo meteen niet meer is. We hebben negen jaar met elkaar...’  
Daar kwamen nieuwe tranen.

Als ze zo doorgaat, kom ik te laat op mijn andere afspraken, vreesde Diane.

‘Ach, het kan niet anders. Zo is het inderdaad geen leven meer’, zei de vrouw met trillende stem. ‘Vergeef me, Dinkie.’

Opgelucht injecteerde Diane de hond. ‘Ik zal zo meteen naar het hart luisteren.’

Tevergeefs trachtte de eigenaresse overeind te krabbelen.

Diane hielp haar.

De vrouw ging op de bank zitten. Ze nam een doos tissues van de salontafel.

Diane luisterde met de stethoscoop.

Het hart klopte heel zachtjes, twee keer.

‘En?’

‘Het is bijna zover.’

Nadat Diane niets meer hoorde, tilde ze de hond met kussen en al op.

‘Ik breng Dinkie naar de auto.’

De vrouw stond op en kwam naar haar toe.

‘Ik wou hem nog één keer over z’n koppie aaien.’

‘Natuurlijk, mevrouw.’

Met kussen en hond in haar armen, wachtte ze, tot de eigenaresse weer naar de bank terugkeerde.

‘Dinkie wordt samen met andere dieren vanavond nog gecremeerd. Ik wens u heel veel sterkte met uw verlies.’

De vrouw zat voorovergebogen en hield de handen voor haar gezicht.

Diane kreeg geen oogcontact. Ze verliet het huis, zonder de voordeur achter zich dicht te trekken en laadde het lijk in de kofferruimte.

Dat ging nog redelijk vlot, dacht zij. Als het meezit met de stoplichten, kom ik denk ik op tijd. Diane trok de handschoenen uit en propte die in een afvalzakje.

Ze parkeerde op het parkeerterrein bij een villa. Over knarsend grint liep ze naar de voordeur. Het viel haar op, dat er zes auto’s op het terrein stonden.

Ze ging drie treden op en belde aan. Een meisje van een jaar of tien, elf deed open.

‘U bent de dierenarts.’

‘Ik ken jou, van jullie laatste bezoek. Je hebt toen zo goed geholpen door Bea vast te houden.’

Het meisje knikte.



Diane volgde haar door een lange gang. Ze gingen een woonkamer binnen. Aan weerszijden van een open lijkst heen, hadden zich meerdere volwassenen en kinderen verzameld.

De ouderen onder hen zaten op stoeltjes.

Vier kaarsen, om de kist heen, brandden en walmden in hoge kandelaars.

Een man stapte op haar af. 'Goedenavond dokter. U bent precies op tijd, hetgeen ik zeer op prijs stel. Helaas is eergisteren mijn vrouw overleden.'

Diane keek in de kist. Ze herkende de vrouw niet.

'Mijn deelneming. Had u Bea niet beter morgen kunnen laten inslapen?'

'Mama wilde het zo. Ze het eergisteren nog tegen me gezegd. Vlak voordat ze doodging', klonk het zachtjes.

Haar vader trok zijn dochter tegen zich aan.

Aangestaard door het gezelschap, keek Diane om zich heen.

Bea lag in een mandje, dat in een hoek van de woonkamer stond. Het dier keek haar aan met glansloos groene ogen.

'Het is haar uitdrukkelijke wens, dat Bea in de kist met mijn vrouw komt te liggen.'

'Ik heb wat meer licht nodig.'

Iemand knipte een plafonniere aan.

Een oude dame bette haar gezicht met een zakdoekje.

'Was u vrouw al langer ziek?'

'Kanker', sprak een oudere man.

De weduwnaar keek hem verstoord aan.

Nu pas zag Diane een tafeltje met glazen en drankflessen.

De man die dat woord gesproken had, ledigde zijn jeneverglasje.

'En volgens mij heeft d'r kat het ook.'

'Doe me een lol, zeg!' riep de weduwnaar.

Het meisje keek Diane aan. 'Ze zijn een beetje dronken.'

Diane begon met het beschrijven van haar komende handelingen, hierbij beurtelings het meisje en de vader aankijkend.

Twee dames barstten in snikken uit.

Het meisje liep naar de kat, hurkte voor het dier en aaide het over het kopje.

Ze keek over haar schouder. 'Bea heeft geen kanker, toch?'

'Nee, Bea heeft last van een versleten hartje.'

Diane onderdrukte de neiging om de kamer uit te vluchten.

Ze trok handschoenen aan, knielde naast het meisje, opende haar koffer en beluisterde het hartje.

Bijna geen slagkracht meer. De kat voelde slap aan. Ook dit dier bleek ernstig uitgedroogd.

Diane ging op de vloer zitten en keek over haar schouder naar de vader.

‘Ik ga nu het eerste spuitje klaarmaken.’

‘Doet u dat.’

‘Dokter Dood’, sprak de jeneverdrinker.

Hij ontving een draai om zijn oren van een naast hem gezeten vrouw.

‘Als je nou je mond niet houdt Karel, zet ik je de deur uit.’ Ze ontnam hem zijn glaasje en goot de inhoud ervan in een plantenbak.

‘Mijn mammie heeft ook een spuitje gekregen.’

Diane sloeg een arm om haar heen en drukte het meisje even tegen zich aan.

Ze diende de poes de injectie toe. Het diertje probeerde ervandoor te gaan.

Het meisje hield Bea tegen. De kat werd zienderogen rustiger. Uiteindelijk sloot het de ogen en liet het kopje op de voorpootjes zakken.

Diane zag tranen in de ogen van het meisje glinsteren.

‘Je doet het geweldig.’

‘Ik wil later dierenarts worden.’

De kat bewoog niet meer.

Opnieuw keek Diane de vader aan. ‘Ik maak nu de tweede injectie klaar.’

De poes overleed snel na de toediening ervan.

De twee dames huilden hartstochtelijk.

‘Voor jullie zus hebben jullie geen traan gelaten!’ riep de jeneverdrinker.

‘En om dat beest beginnen jullie te grienen!’

De vader vloog hem zowat aan. ‘Eruit, Karel en snel, of ik trap je eruit!’

Ploert dat je bent!’

De man stond beduusd op, mompelde dat hij het zo niet had bedoeld en verdween de gang in.

Diane tilde het kadavertje op en bracht het naar de kist.

‘Waar had u Bea gedacht?’

De vader stond zijn drift uit te hijgen. Een vrouw probeerde hem te kalmeren.

‘Op haar buik, daar sliep ze altijd’, zei het meisje.

Diane legde het lijkje op het lijk.

‘Ik maak u mijn excuses voor het gedrag van mijn zwager’, bracht haar vader uit.

‘Dat hoeft niet. Ik wens u allen heel veel sterkte.’

Ze klapte haar koffer dicht.

‘Als ik later dierenarts ben, mag ik dan bij u komen werken?’

‘Dat mag jij zeker. Je hebt het geweldig gedaan.’

Ze gaf het kind een zoen op het voorhoofdje en haastte zich de gang door.

De jeneverdrinker zat buiten, op de bovenste trede. Hij leunde tegen een hekje en had zijn ogen gesloten.

Zij passeerde hem.

‘Dokter Dood verdient haar brood!’ declameerde hij.

Als ik dit vertel, gelooft niemand me. Het laatste adres goddank. Een ratje. Zat vorige keer al onder de bulten. Dat diertje doe ik met één injectie.

Diane belde aan bij een rijtjeshuis. Ze moest zo lang wachten, dat ze nogmaals belde.

De deur werd woest opengetrokken.

‘Is er ergens brand?’ grauwde een enorme man.

‘Neemt u mij niet kwalijk. Ik dacht dat u me niet gehoord had.’

‘We zijn hier niet doof. Je komt voor Pinkeltje?’

‘Voor de rat. U was vorige week nog met uw zoontje...’

‘Je bent te laat. Niet alleen kom je niet op tijd opdagen, Pinkeltje is vanmiddag om een uur of vier gaan hemelen.’

‘Waarom heeft u dan niet gebeld?’

‘Omdat we wel wat anders aan ons hoofd hadden. Ons zoontje is er kapot van.’

Diane hoorde een vrouwenstem.

‘Ik kom zo!’ schreeuwde de man.

‘Zou uw zoontje er misschien over willen praten?’

‘Met jou? Van ze lang zal ze leven niet. Jij lulde de hele tijd zo wetenschappelijk, dat we er nooit iets van hebben begrepen.’

‘Ik dacht het toch in heldere taal te hebben uitgelegd. Uitgezaaide kanker.’

‘Ja, uiteindelijk wel ja. En nou zit die jongen helemaal stuk!’

‘Dat spijt me vreselijk. Zal ik Pinkeltje meenemen?’

‘Die hebben we daarnet begraven. In de achtertuin.’

‘Nou ja, ik wens u allemaal veel sterkte met het verlies.’

‘Bedankt. En haal het niet in je hoofd om dat ritje in rekening te brengen, want anders kom ik even bij je langs! Goed begrepen?’

Hij knalde de deur dicht.

Beduusd keerde Diane naar haar auto terug.

Die man leek zo rustig, tijdens het laatste bezoek. Ik durf niks in rekening brengen. Als die stennis komt schoppen...Op naar het crematorium.

Diane reed om het stadscentrum heen en bereikte een terrein, waarop lichte industrie bedreven werd.

Het crematorium stond naast het dierenasiel.

De beheerder kwam het gebouw uitlopen.

‘Goeienavond.’

‘Zo, dame, je dodenritjes weer achter de rug?’

‘Gelukkig wel.’

‘Nog iets bijzonders meegemaakt?’

‘Je zou het niet geloven.’

‘Wat is de oogst?’

‘Niet meer dan een hond.’

Hij opende de klep en tilde het kadaver eruit.

Diane volgde hem naar binnen.

De verbrandingsoven bevond zich achter een kantoortje.

Voor de oven lag een metalen plaat vol kadavers: een poedel, drie katten, cavia's, een papegaai, een wurgslang en een kangoeroe.

‘Je houdt het toch niet voor mogelijk’, vond Diane verbijsterd.

‘Het kan nog gekker. Vorige week had ik een vechthond, die nog een beetje leefde, twee chimpansees en een tapirjong. Toen heb ik een dienstdoende collega van je gebeld. Die heeft die pitbull aan z'n einde geholpen. Het dier lag gewoon in flarden. Hij heeft foto's genomen en zou aangifte doen. Ik heb er niks meer van gehoord.’

‘Dat kan toch werkelijk niet! Wie euthanaseert ze? Wie brengt ze hier naartoe?’

‘Dierentuinen. Proeflabs. Soms worden ze 's nachts voor het asiel gedumpt, zoals die vechthond. Vroeger belde ik de politie. Er is een keer iemand geweest. Ik zei tegen die wijkagent, jullie moeten eens wat doen aan die illegale gevechten. Je kan ze soms horen blaffen en janken, zo dichtbij. Ze hebben geen personeel genoeg.’

De beheerder wierp het kadaver tussen de andere. Hij schoof de plaat de oven in, sloot de deurtjes en bediende knoppen op een paneel.

In het kantoortje vulde Diane een formulier in en plaatste haar handtekening.

‘Hoe is het met je kat? Die had het toch aan d'r hart?’

‘Gaat wel. Ze lijkt er niet veel last van te hebben.’

‘Ooit zal ze hier ook liggen.’

‘Bedankt voor het vooruitzicht.’

‘Graag gedaan hoor. Prettig weekend. Ga je nog leuke dingen doen?’

‘Weet ik nog niet.’

Op weg naar haar auto dacht zij: ooit zal ik Doesje twee injecties geven.

Diane kreeg zin om te huilen. Het lukte haar niet. Bedachtzaam reed zij huiswaarts.

Leuke dingen doen. Het is mogelijk. Ik heb vrienden, vriendinnen, zussen, een lieve moeder. En toch heb ik er geen zin in. Ik wil tot

maandagochtend niemand zien. Zo meteen zoek ik een jankfilm uit. Of een lachfilm. Hoe heet nou toch dat dappere meisje? Ik zoek het op. Ik wil haar een condoleancekaartje sturen.

Diane deed haar voordeur open. Doesje, die haar altijd opwachtte, zat er niet.

Het zal toch niet? O, lieve hemel!

Ze zette haar koffer neer, deed het licht aan en begon roepend en in stijgende paniek haar woning te doorzoeken.

Haar kat was nergens te vinden.

Doesje is vast nog buiten. Er is niets aan de hand.

Ze haastte zich naar de keuken. In de keukendeur zat een kattenluik gemonteerd.

Diane opende de deur. 'Doesje!' riep zij de duisternis in.

Ze schrok van een geluid achter haar.

De deksel van de pedaalemmer werd opengestoten. Doesje werkte zich eruit en kwam miauwend naar haar toe. Diane kreeg kopjes tegen haar benen. Ze tilde de poes op en drukte het dier zachtjes tegen zich aan.

## Govert speelt gitaar

Hij reed via een provinciale weg naar het hotel, waar hij een overnachting had geboekt. Het was laat in de middag. De zon zond oranje stralen tussen boomstammen door. Govert naderde een auto, die op een parkeerhaventje stond. Erachter zag hij een jonge vrouw, waardoor hij vaart minderde.

Ze keek wanhopig zijn richting uit.

De linker achterzijde van haar auto stond op een schaarkrik.

Als het een kerel was, of een oude vrouw, zou ik zijn doorgereden, dacht Govert. Alsof iedere jonge vrouw een belofte voor me zou inhouden. Domme dromer.

Govert keek in zijn achteruitkijkspiegel. Er bevond zich niemand achter hem, zodat hij rustig vaart minderde en zijn auto voor de hare parkeerde.

Schutterig stapte hij uit, in een modus tussen haast en verlegenheid.

‘Goedemiddag mevrouw, kan ik iets voor u doen?’

‘Wat ben ik blij dat er eindelijk iemand stopt! Ik krijg de bouten van m’n achterwiel niet los.’

Govert zag, dat ze wel de bovenste knoopjes van haar blouse, die zwarte vegen vertoonde, los had gekregen.

Hij vermoedde, dat ze met haar wiegende borstjes automobilisten tot stoppen had willen verleiden. Zonlicht scheen door haar blouse heen.

Govert zag geen bh.

Ze droeg een kort rokje en pumps.

‘Heeft u de wegenwacht gebeld?’

‘Al meer dan een uur geleden. Ze hebben het hartstikke druk.’

‘Heeft u, voordat u de auto opkrikte, de wielbouten een paar slagen losgedraaid?’

‘Nee, moet dat dan?’

‘Ja, dat is noodzakelijk. Zo in de vrije ruimte komt dat wiel nooit los. Belt u de wegenwacht af? Ik zal u helpen. Heeft geen verkeersjasje?’

Zo’n jasje had zij niet.

Govert haalde twee oranje jasjes uit zijn kofferbak. Er zaten fluorescerende strepen op, die het tanende zonlicht en het schijnsel van passerende koplampen reflecteerden.

‘We zouden ook een gevarendriehoek kunnen plaatsen. U staat echter van de weg af, dus ik ga zonder die driehoek aan de slag.’

‘Je hebt er geloof ik veel verstand van. Ben je een verkeersagent in burger?’

‘Nee, ik ben muzikant. Gitaarspeler.’

Govert nam een slinger van het asfalt, die naast een dopsleutel lag en draaide de schaarkrik naar beneden.

Nadat het wiel op de grond rustte, plaatste hij de sleutel op een van de bouten. Het lukte hem niet om de bout los te krijgen. Govert kwam overeind en stampte de sleutel benedenwaarts. Er klonk gekraak, er kwam beweging in. Govert draaide de bout enige slagen los en herhaalde dit driemaal, waarna hij de auto opkrikte en het wiel verder losdraaide en van de as trok.

‘Geweldig!’ vond de vrouw.

Govert keek haar aan.

‘Heeft uw reserveband voldoende spanning?’

‘Geen idee.’

Govert trok de band uit de bagageruimte en liet hem op het asfalt zakken.

‘Hier zit bijna geen lucht in.’

‘Ik let daar nooit op.’

‘Blijkbaar. Een veel voorkomende omissie. Ik stel voor, dat we naar het dichtstbijzijnde benzinstation rijden om uw band op spanning te brengen. Daarna rijden we terug.’

‘Als je zo vriendelijk zou willen zijn.’

Govert rolde de band naar zijn auto. Zij liep met hem mee.

‘Ik ben Gisela.’

‘Govert.’

Hij opende de achterklep. In de bagageruimte lag een gitaarkoffer, door tassen omringd.

‘Je speelt gitaar.’

‘Inderdaad. Ik heb morgen een optreden, in de stadsschouwburg.’

Hij verhuisde de koffer en de tassen naar de achterbank en tilde de reserveband de kofferruimte in, waarna hij het portier voor haar openhield.

Enkele kilometers verderop stopten ze bij een benzinstation.

‘Hoe vaak controleer je de bandenspanning?’

‘Nooit eigenlijk. Als ik moeilijk de bocht doorkom, pomp ik er wat lucht bij.’

‘Op hoeveel atmosfeer?’

‘Twee.’

‘Hoelang geleden heb je dat voor het laatst gedaan?’

‘Ik geloof een maand of zo.’

‘Laten we ervan uitgaan dat er nog één komma negen spanning in je banden zit.’

Govert tilde de reserveband naar de luchtpomp en bracht er de gewenste spanning in.

‘Je zal me wel vreselijk dom vinden.’

‘Daar ken ik je niet lang genoeg voor. Je maakt zeker geen domme indruk.’ Tijdens de terugrit vielen hem haar nagels op. Ze waren uiterst gedetailleerd beschilderd.

Ze zag hem kijken. ‘Ik ben nagelstyliste. Ik heb mijn eigen studio.’

Gisela keek naar de zijne. Goverts nagels glansden. Die van zijn rechterhand waren langer.

‘Ik gebruik versterkende lak.’

Vanuit zijn ooghoek zag hij dat ze langdurig naar hem keek. Het maakte hem nerveus.

Tijdens de montage van het wiel scheurde Govert de nagel van zijn rechterwijsvinger.

Beteuterd bekeek hij de beschadiging.

‘Ik moet morgenavond optreden.’

‘Dat kan ik voor je repareren.’

‘Weet je het zeker? Die nagel is bijna doormidden.’

‘Rij achter me aan.’

Enigszins overrompeld borg Govert krik en dopsleutel in haar auto op en volgde Gisela naar haar nagelstudio, gehuisvest in de woonkamer van haar flat. Hij hield zijn wijsvinger omhoog, alsof die gewond was.

Gisela bood hem een drankje aan, hetgeen hij weigerde.

Ze trok de kurk uit een fles. ‘Je hoeft niet nerveus te zijn.’

Govert dacht aan zijn optreden. Aan het publiek, de danseres en de Cajon speler, die hij wellicht in de steek zou laten. Daar ging wellicht zijn kans op een doorbraak.

Op haar verzoek ging hij op een soort kappersstoel zitten.

‘Wat voor muziek speel je?’

Gisela kwam naast hem op een krukje zitten en trok een verrijdbaar kastje naar zich toe, waaruit zij een flesje en een kwastje tevoorschijn haalde.

‘Ik ben flamencogitarist.’

‘Ik dacht dat die allemaal Paco of Pedro heten en glimmend zwart haar droegen.’

Govert streek door zijn blonde haren.

‘Ik heb jaren in zuid Spanje gewerkt.’

‘Als gitarist.’

‘Nee. In de horeca. In Ronda. Daar heb ik lessen gekregen en op straat



gespeeld en later in cafés. Volgend jaar komt er een CD van me uit.'

'Gaaf hoor!'

Gisela nam zijn rechterwijsvinger en smeerde lijm op de scheur.

'Ben je bekend met flamencomuziek?'

'Nee, niet echt. Zo, klaar. Tien minuutjes laten drogen.'

Govert bekeek zijn nagel. 'Ik ben je zeer erkentelijk.'

'Ik jou ook.'

Gisela bracht haar gezicht tot vlak bij het zijne. Ze had haar ogen halfgesloten.

Haar adem beviel hem niet. Hij kreeg een zoen op zijn wang.

In verlegenheid gebracht stond Govert op.

'Ik kan mijn nagel zo meteen uitproberen, als je dat wil.'

'Ja hoor. Vind ik leuk.'

Govert haalde zijn gitaar uit de auto. Hij klikte de koffer open en haalde een instrument van roodachtig hout tevoorschijn.

'Da's een mooie!'

Govert knikte. Hij ging in speelhouding op een sofa zitten en stemde de gitaar.

Gisela kwam tegenover hem zitten en zag zijn gezicht veranderen.

Goverts blik leek naar binnen te keren. Er kwam een rimpel in zijn voorhoofd. Hij klemde zijn lippen op elkaar en begon te spelen.

Naarmate zijn vingers opwarmden, klonk zijn spel soepeler.

Gisela werd door zijn muziek eerder overdonderd, dan muzikaal aangesproken.

Een lawine van arpeggio's, snelle loopjes en rasqueado's kwam uit de gitaarklankkast galmen. De vloer voor haar voeten trilde ervan. Soms stampte hij enkele maten mee met zijn rechtervoet.

Ze bewonderde zijn techniek. In de waterval aan klanken kon zij geen duidelijke, zich repeterende melodie ontdekken. Het verwonderde haar, welk een geluidsniveau uit een akoestische gitaar kon komen. De plankenvloer trilde ervan. De toewijding en emotie, die zij van zijn gezicht aflas, imponeerden haar.

Zijn lippen bewogen alsof hij geluidloos fluisterde. Zenuwtrekkingen trokken over zijn gelaat.

Wat zou hij voelen? Verlangen, verdriet, passie...

Zou hij met dezelfde intensiteit van een vrouw of man kunnen houden, vroeg zij zich af. Een leuke man met een passie. Daar hield zij van.

Zij besloot hem te adviseren een artiestennaam aan te nemen. Geraldo of Guillermo.

Govert toverde een laatste notensliert uit de klankkast en bekeek de gerepareerde nagel. 'Je hebt het perfect gedaan. Mijn optreden is gered.'

'Dank je. Het klonk erg mooi. Zal ik morgen komen kijken en luisteren?'

Verrast keek Govert haar aan.

'Dat zou ik heel leuk vinden. Hoe meer publiek, hoe beter.'

'Komen er bekenden? Vrienden of een vriendin?'

'Ik denk het niet. Nou ja, mijn vriendin is er natuurlijk bij.'

'O. Hoe heet die vriendin?'

Govert streelde de kast van zijn gitaar.

'Ik heb haar nog niet zo lang. Ik heb nog geen naam voor haar kunnen verzinnen.'

Gisela lachte kort.

'Ik dacht dat je een vrouw bedoelde.'

'Mijn gitaar is mijn vrouw. Ze zingt alleen wanneer ik het wil. Ze is alles wat ik nodig heb.' Govert keek haar aan. 'En publiek uiteraard. Zonder publiek voelt ze zich alleen.'

'En jij? Hoe voel jij je zonder publiek?'

Govert deed alsof hij hier over nadacht.

'Weet je zeker dat je niets wil? Ik was van plan om taco's te maken.'

'Ik ben wel hongerig geworden.'

'Wil je wijn?'

'Een glaasje kan geen kwaad.'

Gisela zette een glas rood voor hem neer en ging in het open keukentje aan de slag.

Govert borg zijn gitaar op.

Hij keek naar Gisela en vond haar erg mooi.

O, als ik eens niet zo verlegen was, treurde de gitarist.

Hij dacht aan optredens, waarbij hij danseressen begeleidde, die hem plaagden met zijn verlegenheid, door met hun hoog opgetrokken rokken langs zijn gezicht te strijken. Soms staken ze door het publiek geworpen rozen tussen zijn snaren.

Snel dronk hij zijn glas leeg.

'Als ik alleen ben, verlang ik soms wel eens...'

Gisela keek op haar horloge.

'En waar verlang je dan naar?'

Dat weet ze heus wel. Tot nu toe heb ik steeds voor mijn gitaren gekozen. Omdat ik niet anders kon. In de klankkasten wonen alle vrouwen, die ik ooit in het geheim heb liefgehad. Ook al speel ik nog zo intens en aangrijpend, nooit zal ik mijn verdriet hierover werkelijk kunnen overbrengen.

Dit had hij haar willen zeggen, indien hij daar de moed voor zou hebben. Hij tokkelde een Spaans volksliedje.

Gisela schoof een schaal met taco's de oven in. Ze kwam tegenover hem zitten, met haar halflege wijnglas. 'Volgens mij heb je nog nooit een vriendin gehad.'

Govert werd rood in het gelaat.

'Ik heb vorig jaar een meisje gekend. Tijdens het zoenen moest ik niezen. Ik was allergisch voor haar kat', sprak hij bijna fluisterend.

De voordeurbel ging.

'Ah, dat zal m'n vriendje zijn.' Gisela sprong op en spoedde zich naar de voordeur.

Ze kwam met een jongeman binnen, die ze als Max aan de gitarist voorstelde, waarna ze zich met hem in de keuken afzonderde.

Hij hoorde ze fluisteren en smakkend zoenen en borg zijn gitaar op.

'Max wil morgen ook naar je komen luisteren!' riep zij even later.

Antwoord bleef uit. De geliefden keerden naar de woonkamer terug.

Govert was verdwenen. Achter het stuur van zijn auto merkte hij, dat de gerepareerde nagel alsnog vrijwel geheel was afgescheurd. Dat komt ervan, als je jezelf met menselijke vrouwen inlaat, dacht hij, boos op zichzelf. Met negen vingers spelen kan ik ook. Virtuoso zal mijn spel niet worden. Als ik het ritme weet vast te houden en mijn solo's beperkt hou, wordt het wellicht nog iets.

'Als je me niet in de steek laat, door een snaar te breken, dan krijg je morgen een prachtige naam van me', beloofde hij zijn sierhouten geliefde.